

24 april 2020

Reactie initiatiefwet Vertrouwenspersonen

Initiatiefwet van het lid Renkema

De sectie Arbeid- en Organisationspsychologie (A&O) van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) (hierna: sectie A&O NIP) ondersteunt de doelstellingen van de initiatiefwet Vertrouwenspersonen, voorgelegd door het lid Renkema. In voorliggende reactie onderschrijft de sectie A&O NIP de nut en noodzaak van de vertrouwenspersoon in organisaties. Omdat dit wel een grote verantwoordelijkheid behelst, doet de sectie A&O NIP drie voorstellen om de vertrouwenspersoon en zijn/haar positie te professionaliseren.

Initiatiefwet Vertrouwenspersoon

De sectie A&O NIP is verheugd met het voorliggende wetsvoorstel. Vanuit de sectie A&O NIP wordt constant gewerkt aan bewustwording bij werkgevers en beleidsmakers van de nut en noodzaak van *Corporate Psychological Responsibility*: het kracht geven aan de kwaliteit van mensen in organisaties. Vanuit die gedachte is de vertrouwenspersoon een nagenoeg onmisbare schakel in de organisatie. De sectie A&O NIP onderschrijft dan ook de veronderstelling dat toegang tot een vertrouwenspersoon een positieve invloed op het welzijn van de werknemer heeft, en dat ook voor de werkgever de de-escalerende werking van de vertrouwenspersoon een groot positief effect heeft. Wel vindt de sectie A&O NIP de rol van vertrouwenspersoon een grote verantwoordelijkheid. Om te verzekeren dat deze vertrouwenspersoon kundig en gekwalificeerd is, en beschikt over de juiste randvoorwaarden om de taak goed te vervullen, doen we drie voorstellen: 1) stel professioneel advies beschikbaar bij het vaststellen van deskundigheid en inrichten van de rol van vertrouwenspersoon; 2) verzeker de kennis en ervaring van externe vertrouwenspersonen; en 3) specificeer in de initiatiefwet en Arbowet wat professionele hulpverlenende instanties of hulpverleners zijn.

1. Professioneel advies bij vaststellen deskundigheid & inrichting vertrouwenspersoon

- In Artikel I onderdeel D lid 8 worden op hoofdlijnen de voorwaarden genoemd die de werkgever in acht moet nemen bij de organisatie van de vertrouwenspersoon. Zoals in de Memorie van Toelichting is aangegeven is dit open geformuleerd, omdat de *“deskundigheid, ervaring, uitrusting en dergelijke, die nodig zijn om de taken goed te kunnen uitvoeren van bedrijf tot bedrijf verschillen.”* De sectie A&O NIP ondersteunt dit uitgangspunt. Om echter van deze open formulering geen vrijblijvendheid te maken, adviseert de sectie A&O NIP om het mogelijk te maken voor organisaties om over de inrichting van de vertrouwenspersoon professioneel advies in te winnen. Hiervoor zou bijvoorbeeld een regeling vanuit de overheid getroffen kunnen worden, om zo de kosten voor organisaties te beperken. De Registerpsycholoog NIP A&O kan de vertrouwenspersoon coachen bij het ongevraagd advies geven aan de directie van een organisatie en helpen bij ingewikkeldere samenwerkingssituatie in een organisatie, omdat deze verstand heeft van het krachtenveld mens, werk en organisatie. Dit vergroot de impact van een vertrouwenspersoon in een organisatie.

2. Kennis en ervaring van externe vertrouwenspersoon

- Artikel I onderdeel D lid 3 regelt de mogelijkheid om een of meer externe personen aan te wijzen als vertrouwenspersonen. Een genoemde mogelijkheid is een vertrouwenspersoon in te schakelen via een organisatieadviesbureau. Bepalend moet hierbij zijn of betrokkene voldoende kennis en ervaring in huis heeft om de functie goed te vervullen. De sectie A&O NIP is blij met deze mogelijkheid in het wetsvoorstel, en ondersteunt de voorwaarde van kennis en ervaring. Naast de genoemde vierdaagse opleiding tot vertrouwenspersoon, is het NIP Register een garantie voor voldoende kennis en ervaring voor het uitvoeren van de taken omschreven in de initiatiefwet. De sectie A&O NIP adviseert daarom dit op te nemen in het betreffende lid.

3. Specificeer professionele hulpverlenende instanties of hulpverleners

- Artikel I onderdeel D lid 5 en 11 regelen de taken van de vertrouwenspersoon. Gesteld wordt dat onder de basistaken van de vertrouwenspersoon valt: *“het opvangen, begeleiden en adviseren van de werknemer en zo nodig doorverwijzen naar een professionele hulpverlenende instantie of*

hulpverlener.” Om organisaties en vertrouwenspersonen bij te staan in deze doorverwijzing, adviseert de sectie A&O NIP om in de initiatiefwet en de Arbowet te specificeren wat professionele hulpverlenende instanties of hulpverleners zijn. Te vaak ziet de sectie A&O NIP dat vanuit organisaties wordt doorverwezen naar hulpverleners waarvan de deskundigheid en professionaliteit niet gewaarborgd is. Doorverwijzing naar een Registerpsycholoog NIP zou hiervoor een uitkomst zijn.

Over het NIP en de sectie Arbeid & Organisatie (A&O)

Het NIP is met ruim 13.000 leden al meer dan 80 jaar de grootste beroepsvereniging van psychologen in Nederland. We zetten ons in voor de psycholoog als professional én voor de psychologie als vak. Onze brede beroepsvereniging omvat met 18 secties het gehele vakgebied, van Gezondheidszorg tot Arbeid & Organisatie en van Kinder- en Jeugd psychologie tot Sociaal-economische psychologie.

De sectie Arbeid & Organisatie zet zich in voor psychologen werkzaam op het gebied van de arbeids- en organisatiepsychologie (A&O) en de arbeids- en gezondheidspsychologie (A&G). Zij houden zich bezig met onder andere personeelsselectie, loopbaanontwikkeling, training, management, werkstress & ziekteverzuim, counseling, sociale werkvoorziening en beroepskeuze. Onze missie is om te werken aan de ‘*Corporate Psychological Responsibility*’, het kracht geven aan de kwaliteit van mensen in organisaties. Voor meer informatie, zie het [position paper](#) met daarin vijf voorstellen aan politiek & overheid.